

רעיונות אצוואלדיא

פרשת כי תשא תשפ"ד, עלון מס' 522

צו קויפן איינער פון דער מחבר'ס ספרים, און באשטעלן אז עס זאל אנקומען ביי דיין טיר, ביטע שיק אן אימייל צו:

yalt3285@gmail.com

אדער קענט איר קוקן ביי:

<https://amzn.to/3eyh5xP>

(וואו איר קענט אויך זעהן די באריכטן)

מיר פארשפרייטן הערליכע דברי תורה איבער דעם גלאב

קאנאדע • טשילע • טשיינא • טשעכיי • ענגלאנד • פראנקרייך • דייטשלאנד • גיבראלטאר • האלאנד • בראזיל • ארגענטינע • עסטרייך • אויסטראליע • בעלגיע • אונגארן • אינדיא • ארץ ישראל • איטאליע • מעקסיקא • פאנאמא • פוילן • רוסלאנד • דרום אפריקע • שווייץ • אוקריינא • פאראייניגטע אראבער עמיראטעס • ארצות הברית • ווענעזועלא

צו פארבינדן די טויזנטער ליינער און באקומען די גליונות בחינם, אָדער צו שיקן הערות אָדער תשובות, ביטע פארבינדט אייך מיט הרב יהושע אלט YALT3285@GMAIL.COM

דער גליון ווערט געליינט אין זעקס קאנטינענטן און אין איבער פערציג לענדער ארום דער וועלט. לעילוי נשמת הרב שלום דובער בן הרב יצחק ז"ל והרב צבי בן הרב שמואל זאנוויל ז"ל

This newsletter can also be viewed at <https://bit.ly/3z9qF5E>.

דעם נוזלעטער קען מען אויך זען אויף אידיש ביי <https://bit.ly/38RvdTI>

Pour voir ou télécharger la version Française: <https://parshasheets.com/?s=Fascinating+Insights>.

אפשר לקרוא את עלון זה בעברית באתר: הורדות-עלונים/רעיונות-מדהימים-הורדות-עלונים <https://www.dirshu.co.il/category/>

דער מחבר ערלויבט און שטיצט סיי ווער עס וויל פארשפרייטן דעם גליון צו דעם ציבור.

א בליק אויף צוריק

דער פסוק זאגט "וראית את אחורי ופני לא יראו", דער אויבערשטער האט געזאגט צו משה רבינו... איר וועט זעהן אונטער מיר אָבער מיין פנים קען מען נישט זעהן. דער חת"ם סופר קוקט טיפער אויף די ווערטער: אין צייטן אין אונזער לעבן קען אונז זיין שווער צו פילן הקב"ה, ווייל מיר זענען פארכאפט אין א שווערע מצב אין וואָס מיר זענען סאָבדזשעקטיוו - ופני לא יראו. אין די צייט וואָלט געווען באראטן צו לאָזן די סיטואַציע פאָרן אזוי ווי ס'איז. איין מאָל עס גייט אריבער קענען מיר זעהן מער קלאר אין רעטראַספעקט (א קוק אויף צוריק). דאס איז וואס מען מיינט אין "וראית את אחורי", נאר ווען מען קוקט אויף צוריק, פאנגט מען אן צו פארשטיין.

דאָס קען מען פֿאַרשטיין דורך אַ משל: ווען אַ מענטש איז אין אַ מאַשין, קען ער נישט זעהן די געשעענישן ביי אן אנדערע געסל. אָבער, ווען ער איז אויף אַ פּלאַטע לאַנד, קען ער זעהן אַלעס (אַביעקטיוו). סימילאַרלי, ווען מיר זענען געכאפט אין אַ סיטואַציע און קוקן מיט אן ערדיגע בליק, קענען מיר נישט זעהן אַביעקטיוולי. מיר דארפן וואַרטן פֿאַר דער מצב צו פֿאַרן ווייטער און דעמאָלטס וועט מען קענען זעהן אַלעס אזוי קלאַר.

א מאל קענען מיר זעהן די פולע בילד דעם קומענדיגן טאָג. אָבער אין אנדערע צייטן קען עס נעמען לענגער - אַ וואָך, אַ חודש אָדער אפילו יאָרן שפּעטער. און א פאר מאל בלויז אין די קומענדיגן וועלט. דאָס איז עהנליך צו אַ מענטש וואָס ליינעט אַ בוך. מען פרעגט נישט קיין פראגעס ביז מען ליינט דאס בוך פון אנהויב ביזן סוף, ווייל אנדערש איז ער נאך אינמיטן דער מעשה. סימילאַרלי, אין לעבן קומען מיר אינמיטן פון דער געשיכטע ווי מיר זענען איבער 5,700 יאָר אין עקזיסטענץ. מיר זענען נאָך אינמיטן בוך. דעריבער, קענען מיר נישט פרעגן קיין שאלות.

נאָך די טראַגישע געשעענישן אין מירון אין 2021 אויף ל"ג בעומר, האָט הרב יעקב שיש באזוכט אין שטוב פון משה בן שלום פון בני ברק, איינער פון די קרבנות, און מיטגעטיילט דעם געדאנק. "די נעמען פון די פרשיות פון די וואכן אנטפלעקן א סוד פון קבלה און טרייסט. די סיקוואַנס פון די פרשיות זענען אַחרי-מות, קדושים, אַמור, בהר און בחוקות. מען קען עס אויסטייטשן אז עס מיינט אז נאך דעם פטירה (אַחרי-מות) פון די הייליגע

מענטשן (קדושים), זאלן מיר זאגן (אמור) אז בנוגע די וואס האבן פארלוירן זייערע לעבנס אויפן בארג (בהר) [הר מירון] איז עס געווען א חוק - געזעץ (בחוקותי), עפעס ווייטער פון אונזער פארשטאנד. און צום סוף, ווי מיר זאגן ביים סיום פון בחוקותי, "חזק חזק ונתחזק", לאָמיר זיין שטארק און דאן וועלן מיר זיך שטארקן איינער דעם אנדערן."

הרב צבי הירש מייזעלס ז"ל האט דערציילט די וואונדערליכע מעשה פון זיין טלית, באצירט מיט א עטרה, א געשאנק פון זיין שווער. עס האט אמאל געהערט צום מחבר פון דער הייליגער ספר יטב לב. אין 1944, ווען די נאציס ימ"ש זענען געקומען אים נעמען קיין אוישוויץ, האָט ער געטראָגן די טלית מיט דער עטרה, ביז מען האָט מיט געוואלד אוועקגענומען דער טלית פון אים אין אוישוויץ. ער האט באשלאסן אז ער מוז עס טרעפן און ס'איז אים טאקע געלונגען. ער האט עס געפינען וואו די גע'גנב'ענטע פארמעגן איז געלעגן. וויסנדיג אז דאס אפענע טראגן קען פירן צו שרעקליכע קאנסעקווענצן, האט ער עס געשניטן כדי ער זאל עס קענען באהאלטן אונטער זיינע מלבושים, אן די נאציס זאלן וויסן דערוועגן. איין טאג איז ר' מייזעלס אדורך געגאנגען ווען א וועכטער האט באשלאסן אים אונטערצוזוכן און האט אנטדעקט דעם מלבוש. ווען דער שומר האָט געפרעגט ר' מייזעלס וועגן דער נאָטור פון דעם בגד, האָט ער געענטפערט אז עס איז א "הימלישע מלבוש". דער שומר האט אים אנגעשריגן און ברוטאל געשלאגן, און געזאגט: ווי קענסטו דערמאנען ג-ט אינמיטן פון די אכזריות וואס באפאלט דיין פאלק, אריינגערעכנט דייע אייגענע פאמיליע מיטגלידער וואס זענען אומגעקומען? ער האט אים געסטראשעט מיט טויט, סיידן ער וועט אים געבן א באפרידיגנדיגע ערקלערונג.

האָט אים ר' מייזעלס געענטפערט מיט דער דאָזיגער משל: אין א קריטישע אפעראציע צו היילן א שווערע קראנקהייט, האט עס א וועלט-בארימטער כירורג דאקטער (סורדזשאן) דורכגעפירט אויף א באקאנטע מענטש. ער האט אנגעהויבן מאכן א גרויסע אינסידזשען און אויך עטליכע קלענערע איינשניטן, ווי עס איז געווען נויטיג. א שוסטער וואס קוקט צו פון דער זייט, וואס האט נישט געוויסט פון די מעדיצינישע פארפלאנטקייטן, פרעגט "ווען איך פארעכט שיד, איך וואָלט קיינמאָל נישט געשניטן די לעדער אין אַ אָרט וואָס קוקט אויס פיין!" וואָלט אונז דערוואַרטן אַז דער כירורג דאקטער זאָל אָפּשטעלן זיין כירורגיע (סורדזשערי) וועגן דער שוסטער וואָס הייבט נישט אן צו פֿאַרשטיין וואָס דער דאקטער טוט? ר' מייזעלס האָט ווייטער געזאָגט אַז דאָס זעלבע איז אויך אויף די פעולות פונעם בורא עולם. דער אמת איז אַז מיר טוען נישט פֿאַרשטיין אַלע זיינע מעשים און פארוואס ער שניידט אין די פיינסטע חלק פון די אידישע קינדער. פונדעסטוועגן, מיר זאָל וויסן אַז דער פֿאַקט אַז מיר, וואָס האָבן באגרעניצטע מחשבות, קענען נישט פֿאַרשטיין זיינע וועגן, טוט נישט פארמינערן זיין גרויסקייט. דער שומר איז געווארן באאיינדרוקט פון ר' מייזעלס' תגובה און האט נישט נאר נישט באשטראפט ר' מייזעלס, נאר אים געזאגט אז ער קען באזוכן דעם שומר'ס בלאק ווען ער דארף נאך א ביסל עסן.

גאלדענע פארבינדונגען

דער פסוק זאגט "שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה", הייב אויף אייערע אויגן און זעה ווער האט די דאזיגע באשאפן. דער ווילנער גאון זי"ע שרייבט אז אונזער ציל איז צו קוקן אויף "אלה", די, און וויסן וואָס איז אַרום און וואָס איר האָט, און דערקענען "מי", פון וועמען קומט אַלעס. ווען מיר וועלן דאס טוהן, וועלן מיר פֿאַרשטיין אַז דאָס איז אַלעס פֿון דער אויבערשטער. ווען מען שטעלט צוזאמען די וואָרט "אלה" מיט די וואָרט "מי", באַקומען מיר דער נאמען פון דער אויבערשטער "אלה-ים!"

ביי די זינד פון דער עגל הזהב, וואו די אידן האבן זיך אפגעהאקט פון דער אויבערשטער, האבן זיי זיך אפגעשיידט פון די "מי" און "אלה". זיי האָבן געזאָגט "אלה אלהיך ישראל", דאָס איז דיין גאָט. דער ענטפער פון אהרן הכהן איז געווען "למי זהב", ווער האט גאלד. ער האט זיך אנגערופן אויף דעם פֿאַקט, אז די אידן האבן באוויזן אז זיי לעבן שוין נישט מיט דעם בליק אז אלעס איז פון ה' יתברך, — די "מי" איז געווען אפגעהאקט פון "אלה", און ליידער איז יעצט פארבונדן צו זהב.

משה רבינו האט אויסגערופן: "מי לה' אלי!", ווער ס'איז פֿאַר ה' יתברך זאל קומען צו מיר, און נאָר די לווים האָבן געענטפערט. דאָס הייסט, צעהאַקן דעם "מי" פֿון זהב און עס פֿאַרבינדן צו ה' יתברך (לה').

ר' אלט זכה ללמוד תחת הרה"ג מרדכי פרידלענדער זצ"ל והוסמך לרבנות על ידי הרה"ג זלמן נחמיה גולדברג זצ"ל. ר' אלט הוציא שבעה ספרים במגוון נושאים בענייני יהדות ומחשבת ישראל. כתביו מופיעים באנגלית, אידיש, עברית, גרמנית וצרפתית.